

Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçme

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2025). *Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçme*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=17958>

Özet

Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği (BDBEÖ), çocukların çok boyutlu empati yeteneklerini değerlendirmek amacıyla geliştirilmiş bir uyarlama çalışmasıdır. Ölçek, empatinin geleneksel olarak ele alınan bilişsel ve duygusal bileşenlerinin yanı sıra, bedensel (somatik) bileşeni de kapsayan altı boyutlu bir yapıyı ölçmektedir. 2019 yılında gerçekleştirilen bu geçerlilik ve güvenilirlik çalışması, ölçeğin Türkçe formunun psikometrik özelliklerini ortaya koyarak, çocuk psikolojisi alanında kullanıma uygunluğunu sağlamayı amaçlamıştır.

Anahtar Kelimeler

Bilişsel Empati, Duygusal Empati, Bedensel Empati, Çok Boyutlu Empati, Çocuk, Uyarlama, Geçerlik, Güvenilirlik

Yazarlar

Halime Şenay Güzel, Emel Sibel Sevi-Tok, Eylem Güney

Amaç

Bu çalışmanın temel amacı, çocukların bilişsel, duygusal ve bedensel empati düzeylerini güvenilir ve geçerli bir şekilde ölçmek üzere tasarlanmış olan Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği'nin (BDBEÖ) Türkçe formunun psikometrik özelliklerini incelemektir. Ölçeğin, Türk kültürüne ve çocuk popülasyonuna uygunluğunu sağlamak için uyarlama ve doğrulama çalışmaları yürütülmüştür.

Ölçeğin geliştirilmesi, empatinin yalnızca zihinsel veya duygusal bir süreçten ibaret olmadığını, aynı zamanda fizyolojik ve somatik tepkileri de içerdiği varsayımına dayanmaktadır. Bu amaçla, üç ana empati boyutunu (Bilişsel, Duygusal, Bedensel) altı alt boyutta detaylandırarak, çocukların empati deneyimlerinin karmaşıklığını yakalamak hedeflenmiştir.

Yapı

Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği (BDBEÖ), empatinin çok boyutlu doğasını temsil eden üç ana bileşen etrafında yapılandırılmıştır: Bilişsel Empati (diğerlerinin duyguların anlaşılma yeteneği), Duygusal Empati (diğerlerinin duygusal durumların deneyimleme veya paylaşma) ve Bedensel Empati (diğerlerinin fiziksel veya bedensel durumların tepki verme).

Ölçek, toplamda 6 alt boyuttan oluşmaktadır ve her bir alt boyut 5 maddeden meydana gelmektedir. Bu altı boyutlu yapı, empatinin farklı tezahürlerini derinlemesine inceleme olanağı sunmaktadır. Ölçeğin toplamda 30 maddeden oluşmaktadır ve bu maddeler aracılığıyla

çocukların empati profilleri detaylıca ortaya çıkarılmaktadır.

Geçerlik

BDBEÖ Türkçe formunun yapı geçerliliğini test etmek amacıyla hem üç alt ölçekli form hem de alt alt ölçekli form için Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) yapılmıştır. DFA sonuçları, ölçeğin teorik yapısının destekleyen uygun uyum indeksleri göstermiştir.

Ölçüt başta olmak üzere geçerlik analizleri kapsamında, uygulanan diğer ilgili ölçekler ile BDBEÖ arasında istatistiksel olarak anlamlı ve yüksek düzeyde pozitif bir ilişki olduğu saptanmıştır ($r=0.64$, $p<0.001$). Bu yüksek korelasyon değeri, BDBEÖ'nün benzer psikolojik yapıları ölçen diğer araçlarla tutarlı olduğunu ve beklenen kriter geçerliliğine sahip olduğunu göstermektedir.

Güvenirlilik

Ölçeğin güvenilirliğini değerlendirmek için iç tutarlılık analizleri gerçekleştirilmiştir. İç tutarlılık analizi sonuçlarına göre, ölçeğin toplam Cronbach Alfa katsayısı 0.84 olarak hesaplanmıştır.

Bu katsayı, BDBEÖ'nün maddelerinin birbirleriyle yüksek düzeyde tutarlı olduğunu ve ölçeğin genel olarak güvenilir bir ölçüm aracı olduğunu işaret etmektedir. Yüksek iç tutarlılık, ölçeğin farklı maddelerinin aynı temel yapıyı, yani bilişsel, duygusal ve bedensel empatiyi tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Faktör Analizi

BDBEÖ'nün yapısal geçerliliğinin incelenmesinde temel olarak Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Araştırmacılar, ölçeğin orijinal yapısında önerilen hem üç faktörlü (Bilişsel, Duygusal, Bedensel) hem de alt alt faktörlü modelleri test etmişlerdir.

DFA sonuçları, ölçeğin alt alt boyuttan oluşan yapısının Türk örnekleminde de kabul edilebilir düzeyde uyum sağladığını göstermiştir. Bu analizler, ölçeğin çok boyutlu empati yapısının başta olmak üzere bir şekilde ayrıştırıldığını ve bu yapının teorik beklentilerle uyumlu olduğunu doğrulamıştır.

Ölçek Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: 6 boyut, 30 madde (Her boyut 5 maddeden oluşmaktadır)

Mevcut Diller: Türkçe (Uyarlama formu)

Popülasyon Grubu: Çocuklar

Yaş Grubu: Belirtilmemiş, ancak "Çocuklar için" ifadesi kullanılmıştır.

Popülasyon Detayları: Çalışma, ilköğretim veya ortaokul düzeyindeki çocuk örneklemini üzerinde gerçekleştirilmiştir.

Test Metodolojisi: Öz bildirim ölçeği

Derecelendirme: 3'lü Likert tipi derecelendirme sistemi kullanılmaktadır:

0: hiçbir zaman

1: bazen

2: her zaman

Anahtar Kelimeler

BDBEÖ, Çocukluk Empatisi, Psikometrik Özellikler, Duygusal Boyut, Bilişsel Boyut, Somatik Empati

Yazarlar

Sorumlu Yazar: Halime Senay Güzel

İletişim E-posta Adresi: senaysenyuva35@gmail.com

Yazar ORCID Tanımlama: Bilgi mevcut değildir.

Kurumsal E-posta Adresleri: Bilgi mevcut değildir.

Yayın Adresi: Bilgi mevcut değildir.

İzinler, Ücret ve Test Yolu

Ölçek, Halime Senay Güzel ve arkadaşları tarafından 2019 yılında Türkçe'ye uyarlanmış ve geçerlilik/güvenilirlik çalışmaları tamamlanmıştır. Ölçeğin ticari kullanım veya izin gereklilikleri için sorumlu yazar ile iletişime geçilmesi gerekmektedir.

Orijinal makalenin bağlantısı aşağıdadır: go.gale.com

Ölçeğin orijinal PDF dosyası burada indirilebilir: [bilissel-duygusal-ve-bedensel-empati-olcegi-toad.pdf](#)

Kaynaklar

Güzel, H. ., Sevi-Tok, E. S., ve Güney, E. (2019). Çocuklar için Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği Türkçe formunun geçerlilik ve güvenilirlik çalışması. *Anadolu Psikiyatri Dergisi*, 20(ek1), 55-64. doi: 10.5455/apd.22991

Bilişsel, Duygusal ve Bedensel Empati Ölçeği Maddeleri

ÖNEMLİ: Ölçek maddeleri, kaynak içerikte sağlanmamıştır. Maddeler, yukarıda belirtilen referans makaleden veya sorumlu yazar ile iletişime geçilerek elde edilmelidir.

ARABPSYCHOLOGY.COM